

národní
úložiště
šedé
literatury

Občanská věda v ornitologii

Voříšek, Petr; Vermouzek, Zdeněk
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-161457>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 05.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

Občanská věda v ornitologii

Petr Voříšek, Zdeněk Vermouzek

Česká společnost ornitologická

Současný vědecký výzkum

Náročný na odbornost i
finance

Amatéri v ornitologii

Mohou ještě přispět moderní vědě a ochraně přírody?

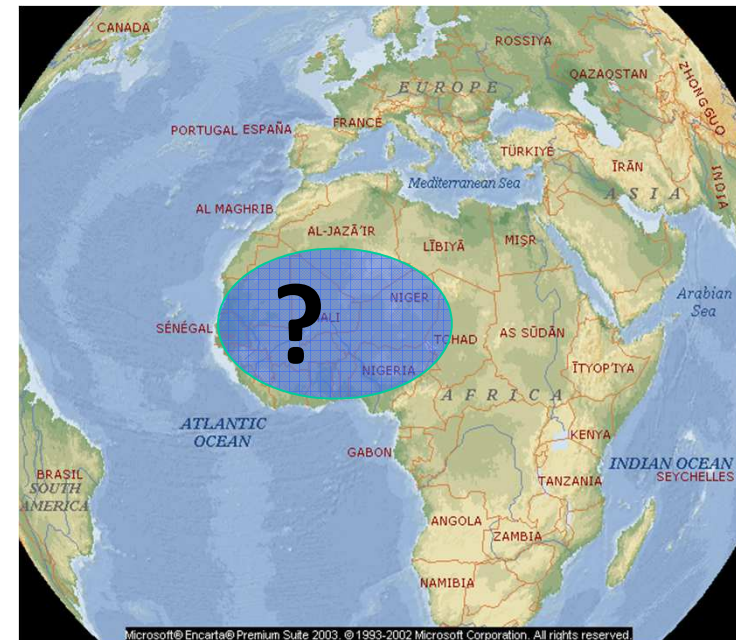
Kroužkování ptáků

- Kroužkovatelé - amatéři
- Znalosti
- Dovednosti
- Finance

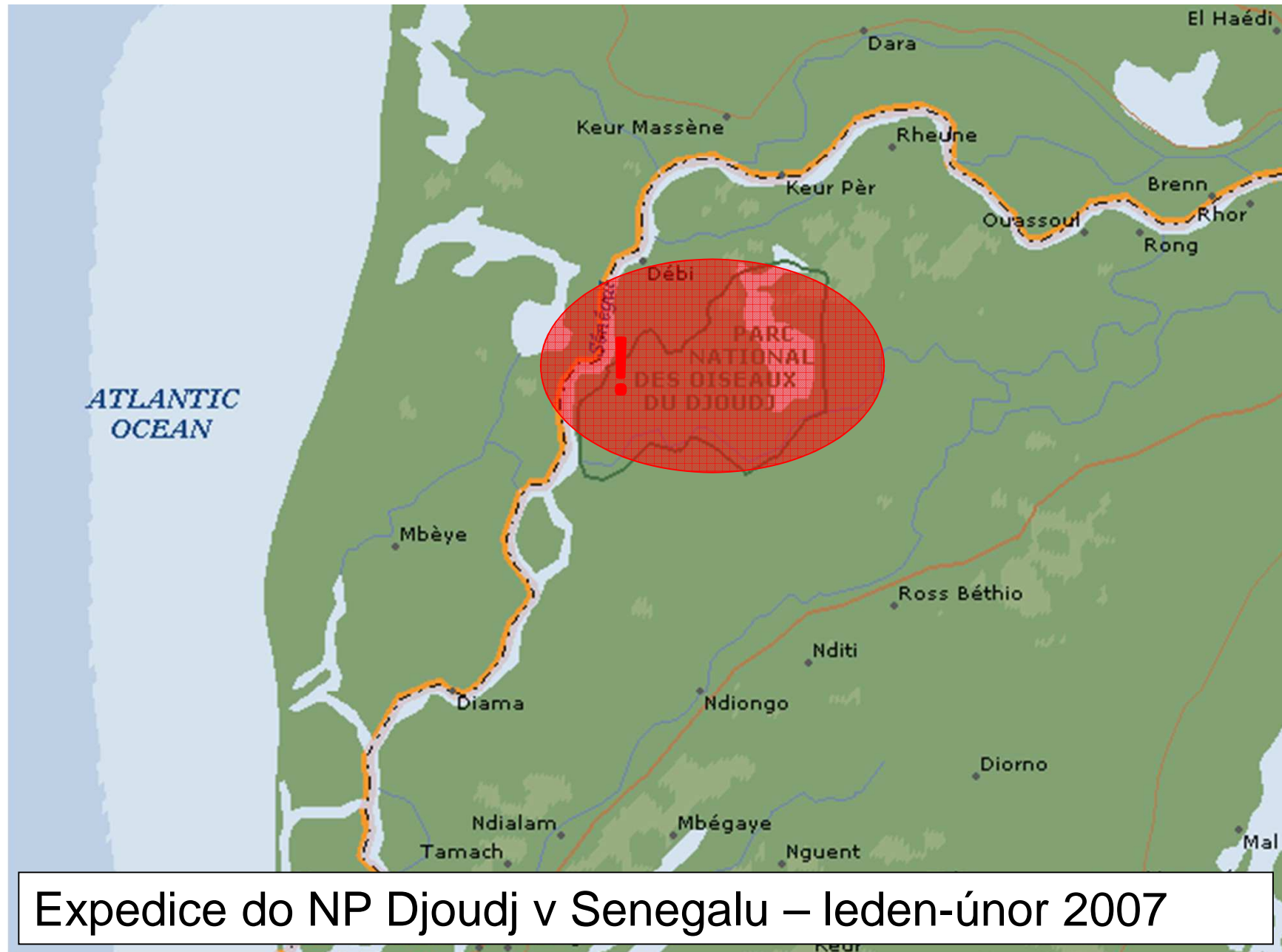
Kroužkování – na co už amatéři nestačí

Hledání zimoviště rákosníka ostřicového

Celosvětově ohrožený druh - hnízdní populace 12 500 samců

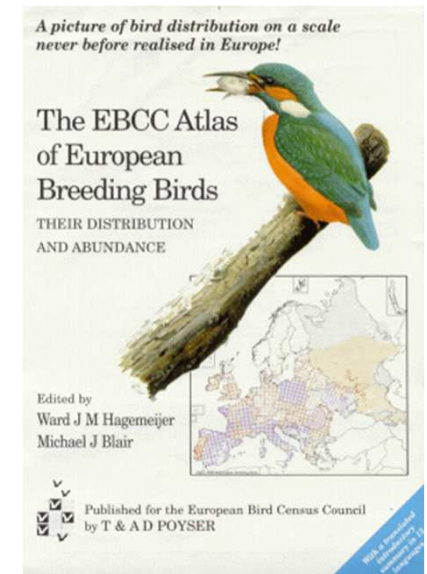
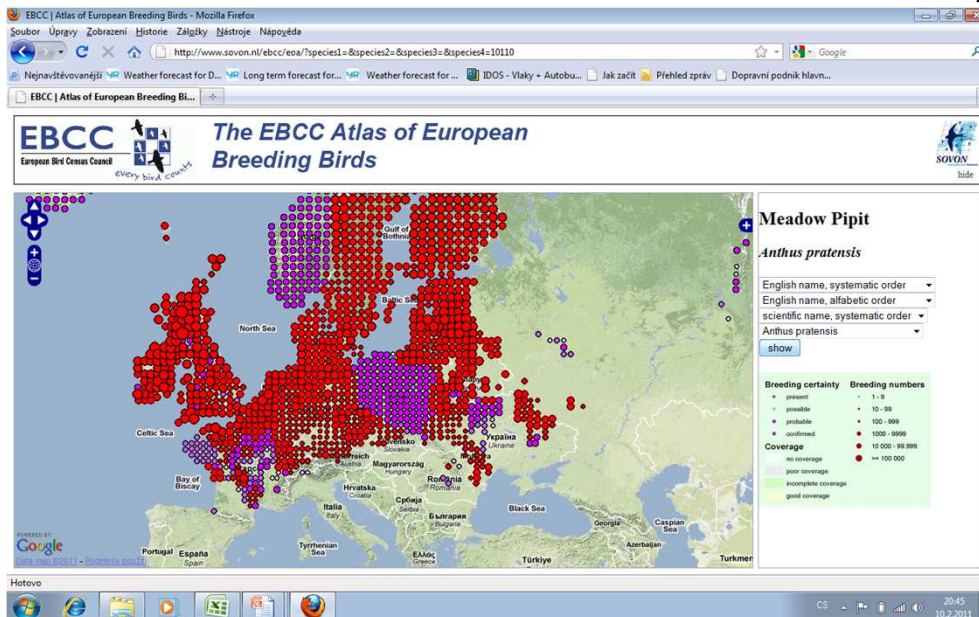
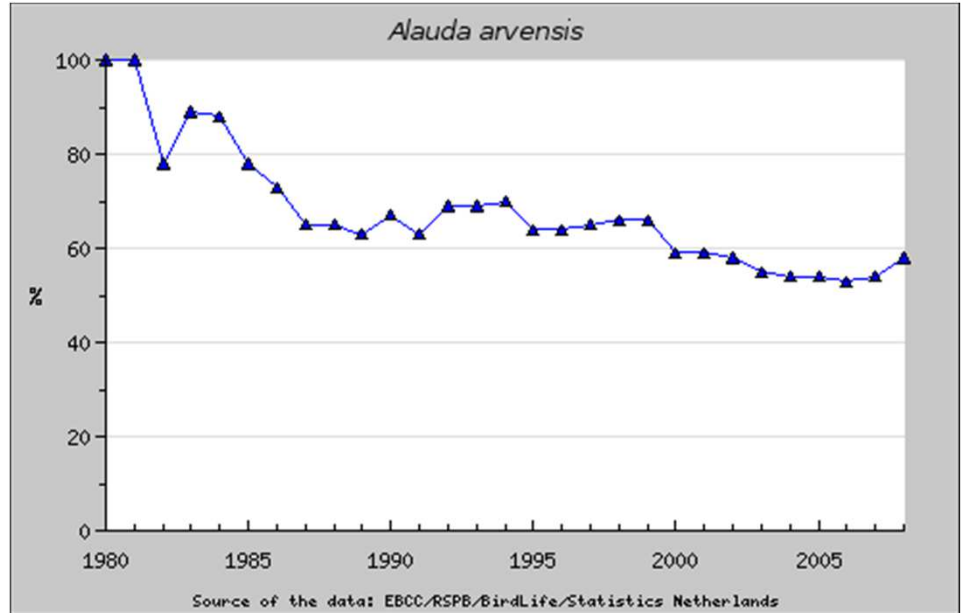
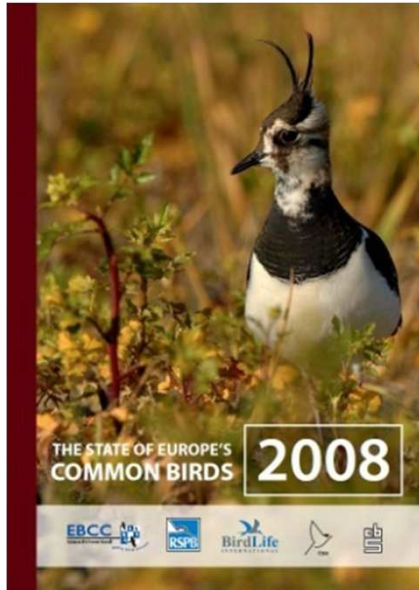
Hledání zimoviště rákosníka ostřicového

Expedice do NP Djoudj v Senegalu – leden-únor 2007

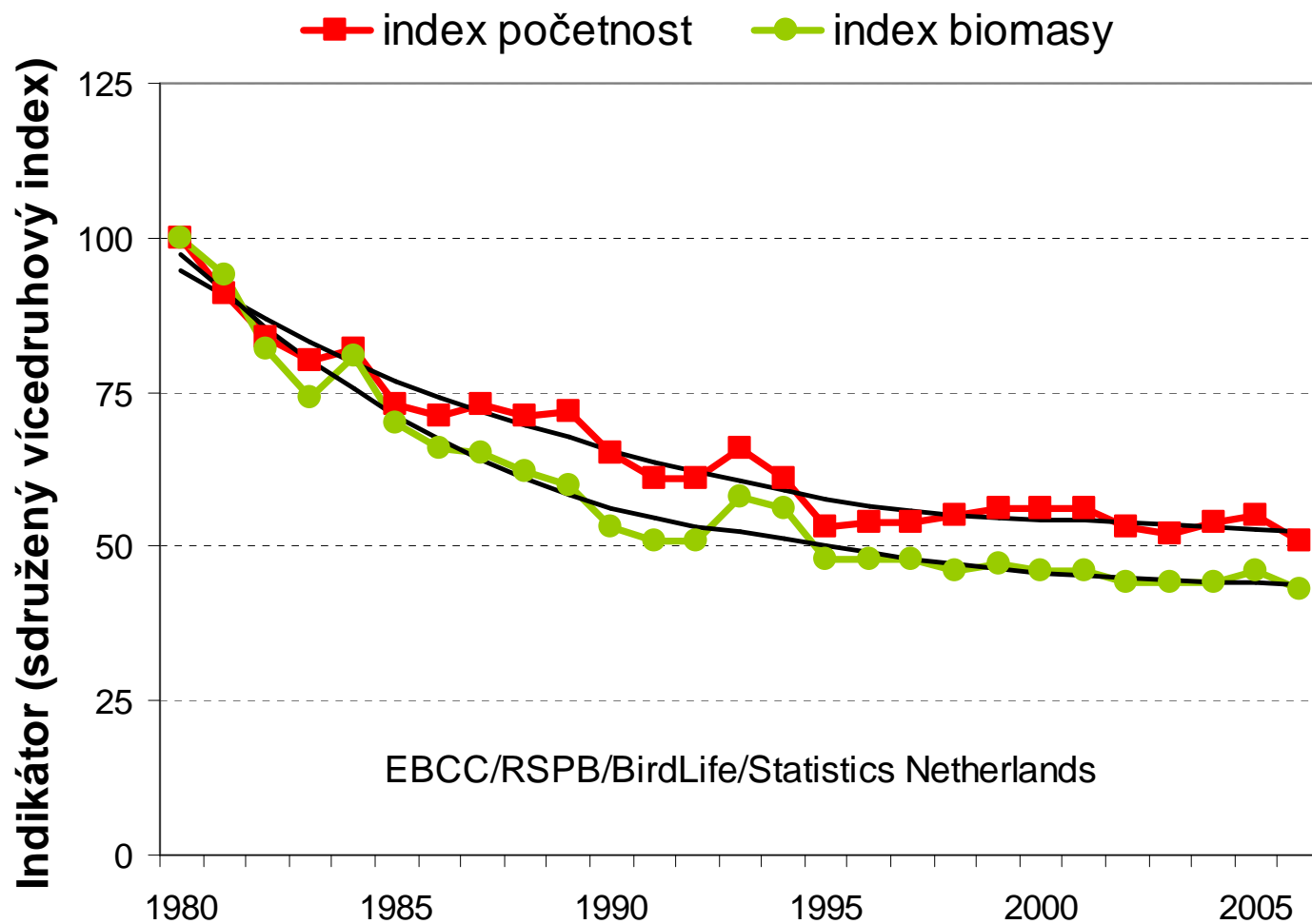
Sčítání a mapování ptáků

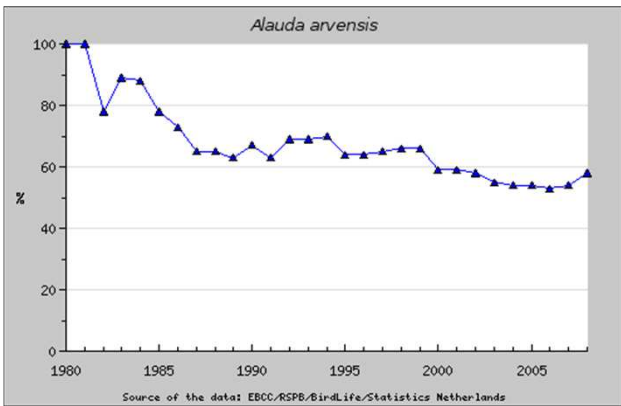

Ptáci a změny v krajině - zemědělství

Vývoj trendů početnosti i biomasy u polních ptáků je paralelní

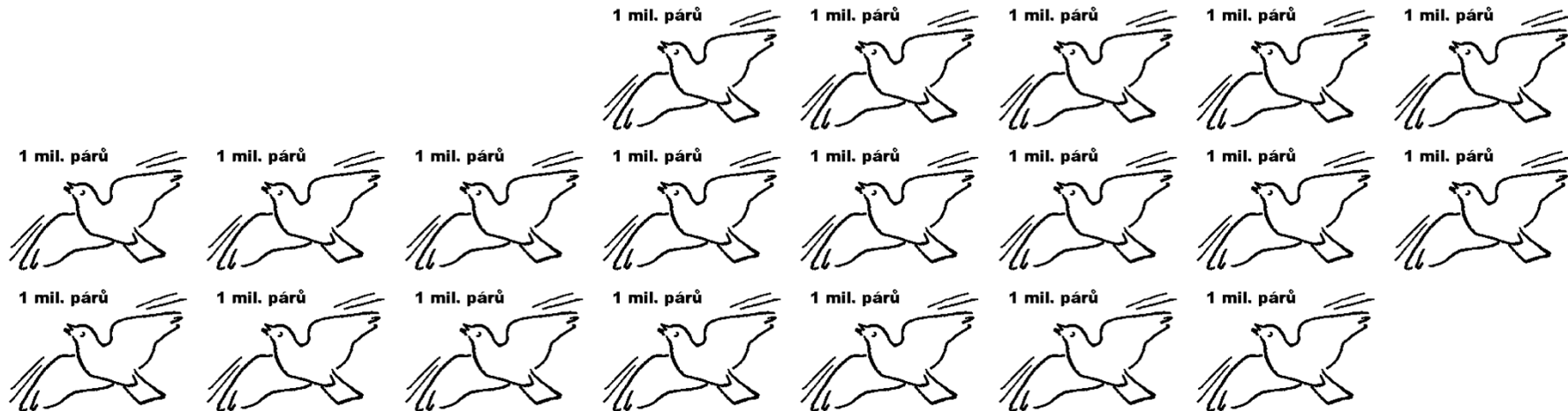

Skřivan polní

21 zemí

1980 – 39 mil. hn. párů

2006 – 20 mil. hn. párů

Intenzifikace zemědělství jako hlavní příčina úbytku polních ptáků

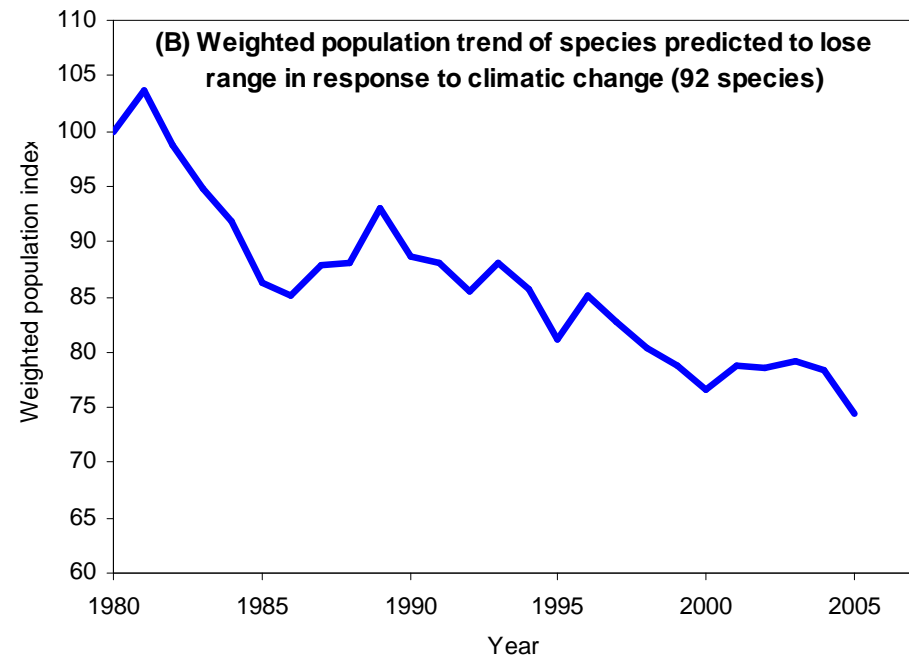
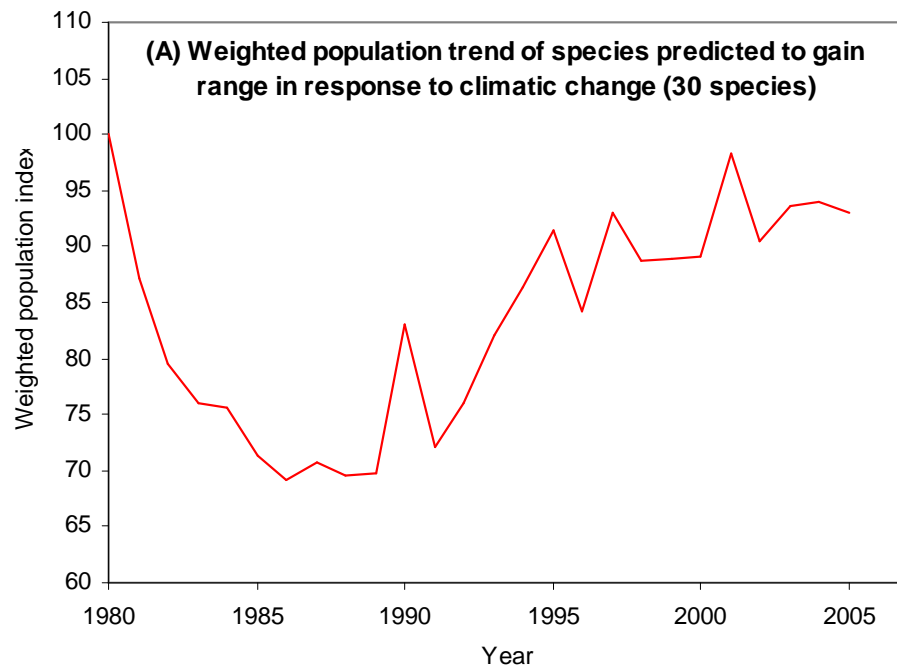
V různých zemích (regionech) Evropy mohou (spolu)působit různé faktory

Změna klimatu a ptáci

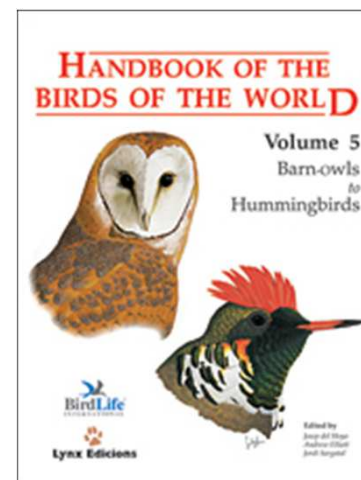
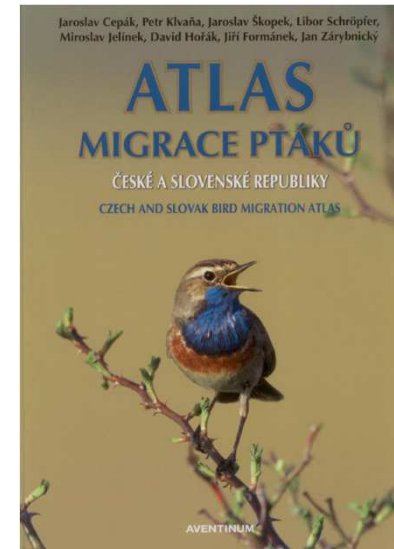
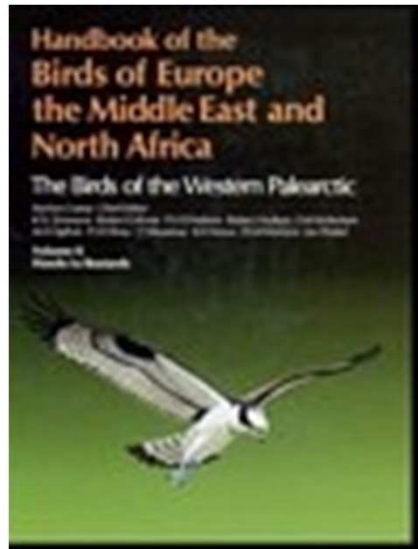
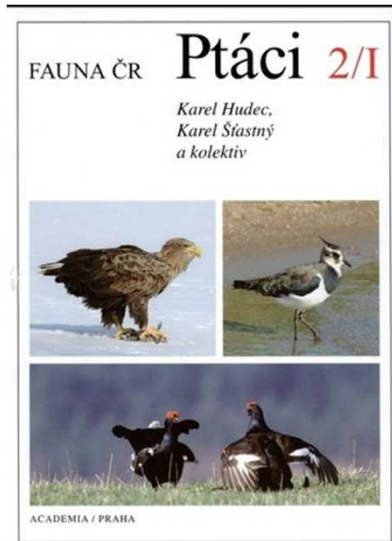

Ptáci a změna klimatu v Evropě

*Druhy, které by měly vlivem změny klimatu
ubývat/přibývat,
již ubývají/přibývají*

Biologie druhů

Ochrana přírody

Ornitologové – podněty, data

Příroda 22

Červený seznam ohrožených druhů České republiky Obratlovci

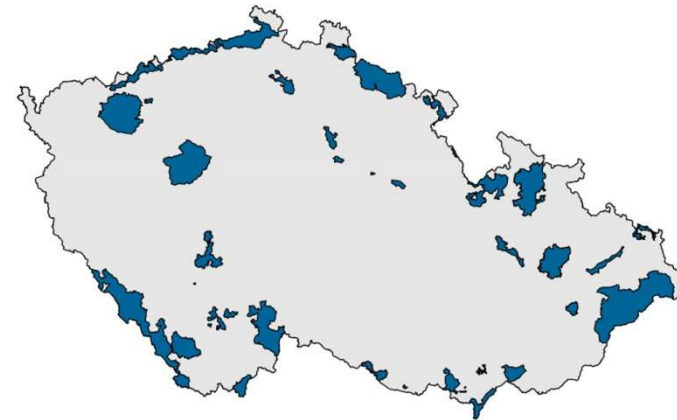
Red List of Threatened Species in the Czech Republic
Vertebrates

Die Rote Liste der gefährdeten Arten der Tschechischen Republik
Der Wirbeltiere

JAN PLESNIK, VLADIMIR HANZAL & LUCIE BREJSKOVA
editoři

Praha
2003

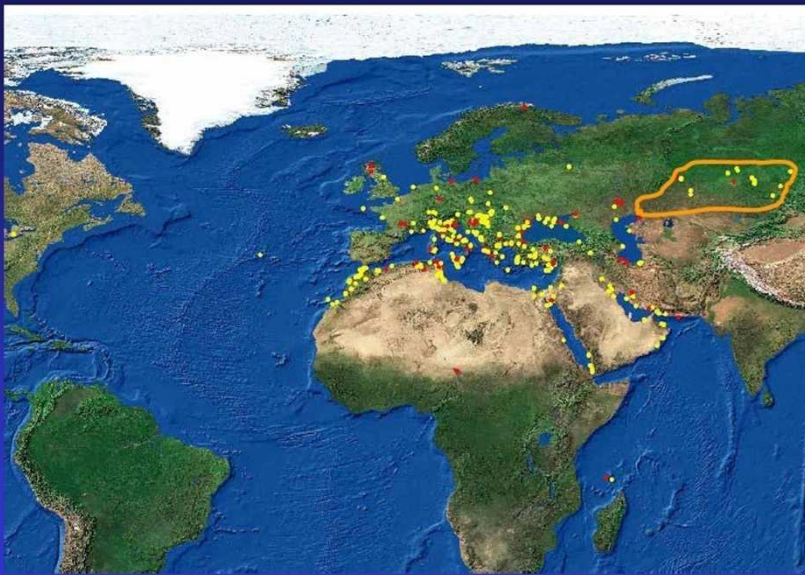
Významná ptačí území v ČR

Zjišťování výskytu vzácných a ohrožených druhů

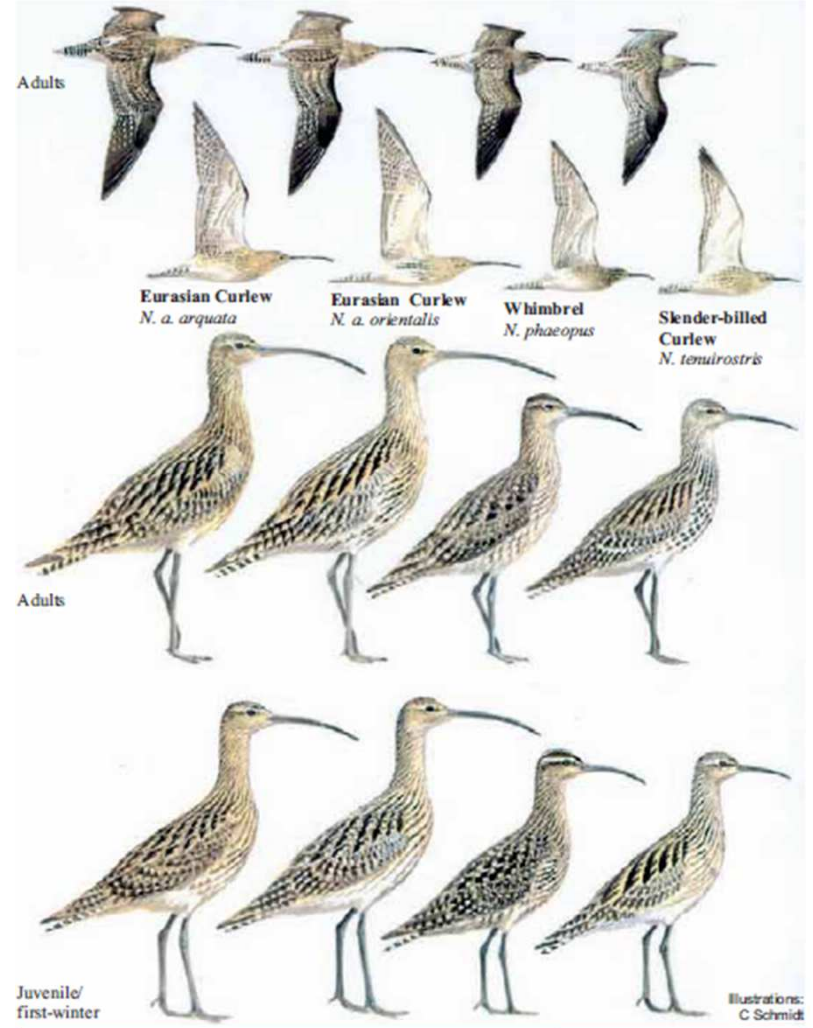

All slender-billed curlew records 1900 -2002

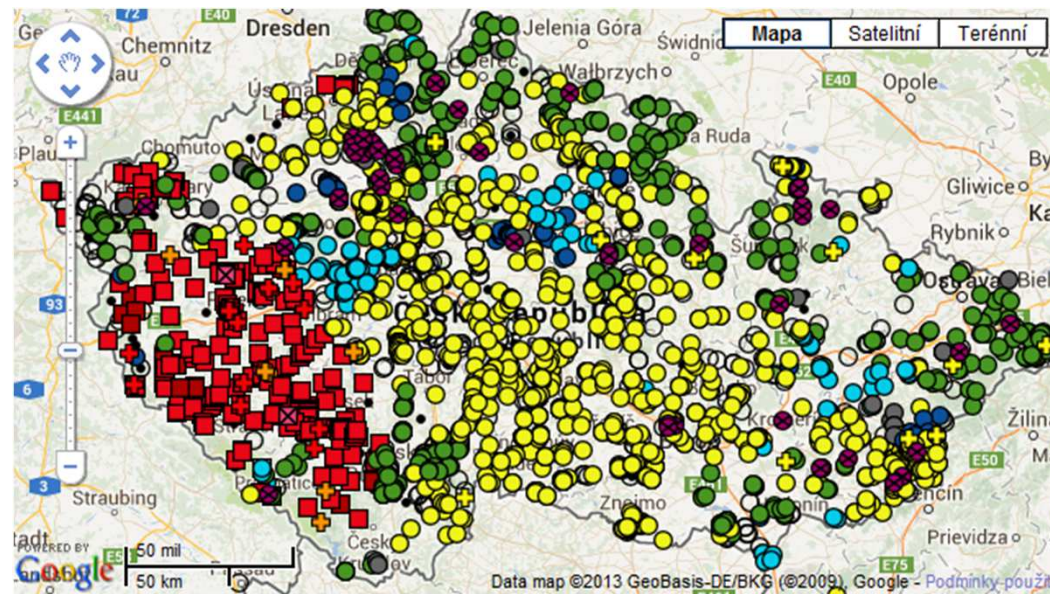
A toolkit for finding Slender-billed Curlews

The Slender-billed Curlew quest – the greatest European birding challenge

Informace v občanské vědě

Od jednosměrného k všesměrnému toku informací:

„zrovnoprávnění“ amatérů

Amatérská ornitologie

Přednosti:

- Nezávislost (trendy, finance)
- Množství a kvalita dat

Nevýhody:

- Chybějící teoretický základ
- Zpracování dat

Přínos amatérů pro vědu a ochranu přírody

- Data
- Popisné studie
- Nápady a podněty
- Osvěta

Nezastupiteľná roľ nevládních organizácií

Budoucnost?

- Nové technologie
- Možnost shromažďovat a sdílet data v reálném čase
- Nové způsoby určování druhů
- Zapojení nových skupin občanů (mládež, ženy, menšiny)
- Větší vliv veřejnosti na vědu

Rizika pro amatérskou ornitologii

- Oslabení občanské společnosti
- Vzájemné nepochopení amatérů a profesionálů
- Nerozlišování mezi vědou a ne-vědou
- Honba za senzacemi a raritami

Poděkování

Ornitologům amatérům i profesionálům za
inspiraci

Vám za pozornost